

2761

4267

Oprowadzenie

dla dzieci skrofulicznych z Lecznicy

W RABCE

założonej i utrzymywanej przez Towarzystwo Opieki Szpitalnej dla dzieci
w Krakowie

z roku 1898.

W KRAKOWIE,

W DRUKARNI «CZASU» FR. KLUCZYCKIEGO I SPÓŁKI
pod zarządem Józefa Łakocińskiego.

1899.

Nakładem Towarzystwa Opieki Szpitalnej.

Rok 1898.

SPRAWOZDANIE

z kolonii leczniczej dla dzieci skrofulicznych

w Rabce

(rok istnienia dwunasty).

(Kółek 40).

Zarządzający lecznicą w imieniu Towarzystwa:

Prof. Dr Maciej L. Jakubowski.

Lekarz ordynujący podczas sezonu:

Dr Mieczysław Głuchowski.

Gospodarstwem i dozorowaniem dzieci zajmowały się
2 Siostry Miłosierdzia (z krak. szpitala św. Ludwika).

Służba niższa: służące 2, stróż 1.

Z początkiem wiosny przed otwarciem kolonii, obok niezbędnych robót konserwacyjnych około budynków szpitalnych, podjęto dalszą budowę z kamienia kanału krytego, którego część na długość 30 metrów uskuteczniiono jeszcze w roku 1897. Obecnie dobudowano przeszło 60 metrów, a w ten sposób ułatwiono podziemny odpływ wód meteorycznych, jakoteż zużytej wody z kuchni i pralni do potoku płynącego poza zakładem rabezańskim.

Ponieważ grono Dam-Opiekunek zajęło się urządzeniem balu w Krakowie, z którego połowę czystego dochodu (838 złr. 58 ct.) przeznaczono na pokrycie wydatków kolonii leczniczej, przeto w tym roku nie podjęto już starania, aby na miejscu w Rabce odbyła się od lat wielu urządzana loterya fantowa.

Sprawozdanie kasowe.

Dochody:

	Zlr.	ct.
1. Subwencye: Wydziału krajowego	300	—
Gminy miasta Krakowa	150	—
Tow. Ubezpieczeń w Krakowie	100	—
2. Składki i ofiary	176	79 ¹⁾
3. Połowa czystego dochodu z balu urządzonego staraniem Dam-Opiekunek d. 9 lutego 1898 r. w Krakowie	838	58
4. Zwrot kosztów żywienia i leczenia za 28 dzieci (po 30 zlr.)	840	— ²⁾
5. Odsetki	194	59
Razem	2599	96
Pozostało w kasie z r. 1897	405	99
Razem	3005	95

Wydatki:

	Zlr.	ct.
Zywność	988	20
Bielizna, obuwie i t. p.	44	04
Umundurowanie dzieci	17	75
Wypłata sług	64	—
Inwentarz	152	50
Roboty około domu i ogrodu	186	28
Asekuracya domu	27	78
Honorarya	60	—
Apteka i kąpiele	60	59
Opał i światło	36	14
Pranie bielizny	4	71
Koszta podróży	139	93
Wydatki kancelaryjne	57	83
Wydatki nadzwyczajne	7	84
Razem	1847	59
Przelano do funduszu zapasowego	1000	—
Pozostało w kasie dnia 31 grudnia 1898 r.	158	36
Razem	3005	95

Kontrolorowie:

Dr Jan Buszek.
Jan Kanty Federowicz.

Skarbnik:

Dr Fr. Murdzieński.

1) Kwota 176 złr. 79 ct. w. a. objęta pozycją 2			
pochodzi z następujących składek i ofiar:		Złr.	ct.
a)	PP. Doc. Dr Łepkowski Wincenty 60 złr., Miarczyński, budowniczy 10 złr.	70	—
b)	Za pośrednictwem administracji „Czasu“: PP. Dr Kaden Gustaw 5 złr., Dr Łepkowski Karol 5 złr., Prof. Dr Kuleczyński 5 złr. 72 ct., N. Prauss 5 złr., Łepkowscy Wincentowie 5 złr., Mendelsburgowie Leonowie 10 złr., Starzewscy Mieczysławowie 5 złr., Koncey Józefowie 5 złr., Starzewska Franciszka 5 złr., Dr Łepkowski 5 złr., Prof. Dr Pieniążek 10 złr., Wacio, Nina i Hala Surzyccy 3 złr.	68	72
c)	Na ręce SS. Mił. w Rabce złożyli: PP. Dr Głuchowski od p. N. N. 10 złr., Dr Trzebicky 6 złr., N. N. 2 złr., ks. Lenarto- wicz 1 złr., ze zabawy dzieci 2 złr. 57 ct.	20	57
d)	Wydobyto ze skarbonki znajdującej się w budynku kolonii rabezańskiej	17	50
	Razem	176	79

2) 840 złr. w. a. jako zwrot kosztów żywienia dzieci			
(po 30 złr. w. a.) złożono:		Dzieci	Złr.
Dyrekcya kolei państwowej w Krakowie			
za dzieci podurzędników i służby kolejowej	22	600	
Dyrekcya kolei państwowej we Lwowie	1	30	
Rada powiatowa w Nowym Sączu	1	30	
Chlebodawcy lub rodziny	4	120	
Razem	28	840	

Sprawozdanie statystyczne.

Skorowidz ruchu dzieci z ubiegłych lat 12.

Rok	chłop.	dziew.	razem	dni pobytu
1887	11 +	14 =	25 —	1.080
1888	13 +	12 =	25 —	1.125
1889	9 +	15 =	24 —	900
1890	13 +	20 =	33 —	1.566
1891	17 +	28 =	45 —	2.072
1892	28 +	31 =	59 —	2.770
1893	30 +	48 =	78 —	3.224
1894	39 +	43 =	82 —	3.655
1895	42 +	59 =	101 —	4.118
1896	48 +	68 =	116 —	4.757
1897	50 +	70 =	120 —	4.880
1898	49 +	73 =	122 —	4.922
Razem	349 +	481 =	830 —	35.069

W okresie wpisowym zgłosiło się w celu przyjęcia do kolonii 339 dzieci. Nie posiadało odpowiednich warunków 92, wpisano więc na listę kwalifikacyjną 247. Z liczby tej wysłano na wszystkie 3 sezony ogółem 122, t. j. zaledwie połowę, gdyż 125 pozostałych dzieci nie można było przyjąć z powodu braku miejsca i funduszków.

Z przyjętych 122 dzieci utrzymywano kosztem Towarzystwa 94, a za 28 dzieci zwrócono kosztą wyżywienia po 30 złr. w. a., jak to powyżej w sprawozdaniu kasowem jest uwidocznione.

Przyjęte dzieci wysłano do Rabki:

Na sezon	od	do	dni	chłop.	dziew.	razem	dni pobytu
I	1/VI	9/VII	(39)	16 +	24 =	40 —	1.560
II	11/VII	20/VIII	(41)	17 +	24 =	41 —	1.681
III	22/VIII	1/X	(41)	16 +	25 =	41 —	1.681
	Ogółem			49 +	73 =	122 —	4.922

Oдноśnie do stanu rodziców przyjęto dzieci:

	chłop.	dziew.	razem
Nauczycieli	1	2	= 3
Niższych urzędników i sług państwowych	7	8	= 15
„ „ „ kolei państw.	12	12	= 24
„ „ „ magistratu .	2	3	= 5
Rękodzielników	8	12	= 20
Sług prywatnych	4	9	= 13
Wyrobników	6	6	= 12
Dzieci włościan	1	3	= 4
„ wdów	7	9	= 16
Sierót i dzieci zakładów dobroczynnych	1	9	= 10
Razem	49	73	= 122

Według miejsca zamieszkania było:

	chłop.	dziew.	razem
Dzieci krakowskich	31	53	= 84
„ zamiejscowych	18	20	= 38
Razem	49	73	= 122

Dzieci zamiejscowe (38) pochodziły z następujących:

Powiatów:	Gmin:	
Bochnia	Wiśnicz	1
Chrzanów	Kościelec	1
Dąbrowa	Szczucin	1
Gorlice	Turza	1
Jasło	Jasło	2
Kraków	Balice 1, Branice 1, Czarna wieś 3, Grzegórzki 2, Krowodrza 1	8
Lisko	Lisko	1
Łańcut	Przeworsk	1
Mielec	Radomyśl	1
Nowy Sącz	Nowy Sącz	4
Nowy Targ	Ciche	1
Podgórze	Podgórze 5, Dębniki 1	6
Przemyśl	Przemyśl	1
Rzeszów	Tyczyn	1
Tarnobrzeg	Tarnobrzeg	1
Tarnów	Tarnów	4
Wadowice	Andrychów	1
Wieliczka	Bierzanów 1, Opatkowice 1	2
	Razem	38

Do lecznicy przyjęto dzieci z następującymi chorobami:

I. Na tle zółzowem:

	chłop.	dziew.	razem
Zolzy ogólne	4	10	14
Przerost gruczołów szyjnych	12	18	30
Choroby nosa	2	4	6
„ oka	3	16	19
„ ucha	5	4	9
„ skóry	5	5	10

II. Na tle gruźliczem:

Choroby kości	12	9	21
„ stawów	5	5	10
„ błony brzusznej	1	2	3
Razem	49	73	122

Wyniki leczenia u dzieci przebywających w kolonii były we wszystkich sezonach bardzo pomyślne, tak pod względem przybytku na wadze, jakoteż ogólnej poprawie zmian chorobowych.

W drugim sezonie tylko pojawiła się szkarlatyna u jednej dziewczynki, natychmiastowe jednak wywiezienie tejże do szpitala św. Ludwika w Krakowie i zarządzone środki desinfekcyjne uchroniły resztę dzieci od rozszerzenia się choroby.

W trzecim sezonie, dziewczynka przyjęta ze znacznymi zmianami gruźliczemi kości, obok których istniała także zadawniona wada serca, zmarła nagle w nocy. Był to pierwszy przypadek zgonu w kolonii od lat 12, na 830 tamże wysłanych dzieci.

